

Intensieve Monitoring van Bosccosystemen (Level II)

Arne Verstraeten, Peter Roskams - INBO

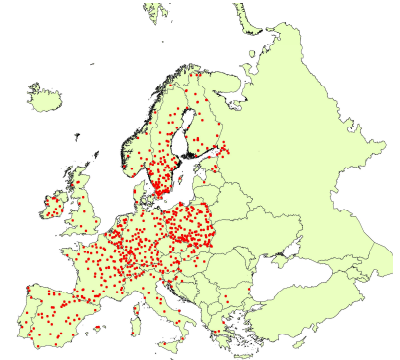

Het Level II meetnet

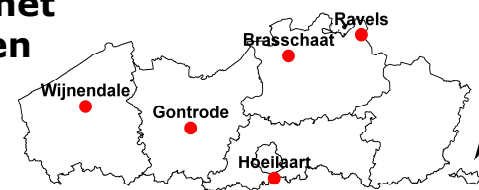
Internationale bezorgdheid

In de jaren '80 werd in grote delen van Europa een ernstige aantasting van de bosgezondheid vastgesteld (massale verkleuring en verlies van bladeren of naalden, bossterfte). Al snel wees onderzoek uit dat luchtverontreiniging een belangrijke oorzaak was. Om het probleem in kaart te brengen en naar oplossingen te zoeken werd het ICP Forests opgericht (International Co-operative Programme on the Assessment and Monitoring of Air Pollution Effects on Forests). Het ICP Forests werkt onder de Conventie over Grensoverschrijdende Luchtverontreiniging (CLRTAP) van de Verenigde Naties (UNECE). Momenteel zijn 23 landen bij het ICP Forests programma aangesloten. Elk land voert onderzoek uit in een aantal permanente proefvlakken in bossen, waarvan de resultaten in een centrale databank terechtkomen.

Het Level II meetnet in Europa

In Vlaanderen telt het meetnet 5 proefvlakken

Wat meten we ?

Kroonbeoordeling bladverlies, verkleuring, schadesymptomen (opname jaarlijks)

Fenologie bladzetting, bloei, bladverkleuring, bladval (jaarlijkse waarnemingen)

Chemische samenstelling doorvalwater en stamafvoer (staalname om de 2 weken)

Chemische samenstelling bladeren en naalden (staalname om de 2 jaar)

Percolatiewater strooisel (staalname om de 2 weken)

Chemische samenstelling lucht Meettorens Brasschaat en Gontrode (continue meting)

Chemische samenstelling bladval (staalname om de 2 weken)

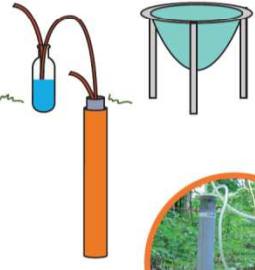
Samenstelling vegetatie (opname om de 5 jaar)

Fysische en chemische bodemtoestand (staalname om de 10 jaar)

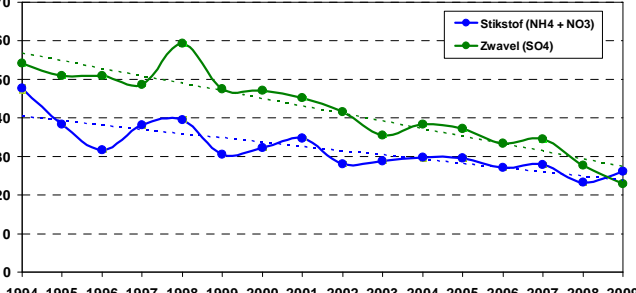

Vochtgehalte bodem (continue meting)

Chemische samenstelling bodemwater (staalname om de 2 weken)

Deposities van zwavel en anorganische stikstof ($\text{kg ha}^{-1} \text{jaar}^{-1}$)

Positieve evolutie ?

Sinds de start van het onderzoek is de depositie van zwavel met ca 50% gedaald. De depositie van stikstof nam met ca 30% af, maar stagneert nu bij ca 30 kg/ha/jaar.

Ondanks de verminderde deposities stellen we vast dat onze bosbodems verder blijven verzuren en degraderen, waardoor soorten verdwijnen. Er zullen dus meer ingrijpende maatregelen nodig zijn om een duurzaam herstel van onze bossen te bekomen.